

ГЕНЕЗИС СУТНІСНОЇ ХАРАКТЕРИСТИКИ КАТЕГОРІЇ «ІННОВАЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ»

У статті проаналізовано наукові погляди до визначення змісту понять «інновації» та «інноваційна діяльність» вітчизняними та зарубіжними науковцями.

Дослідження вітчизняних і зарубіжних економічних літературних джерел показало, що немає однозначного визначення понять «інновації» та «інноваційна діяльність». Досліджено теоретичні аспекти розвитку інноваційної теорії та її категоріального апарату.

Інновації на сучасному етапі розвитку економіки стають головним засобом збереження конкурентоспроможності підприємств. Інноваційна діяльність підприємств здійснює вирішальний вплив на виробництво, так як нововведення забезпечують максимально можливий прогресивний вплив на виробництво.

Підвищення ефективності матеріального виробництва та забезпечення конкурентоспроможності продукції ґрунтується на використанні нової високопродуктивної техніки та прогресивної технології, застосуванні сучасних організаційних форм та економічних методів господарювання. Удосконалення виробництва здійснюється на основі інноваційної діяльності на різних стадіях циклу "наука-виробництво".

Інноваційна діяльність підприємства являє собою комплексний процес створення, використання і розповсюдження нововведень з метою отримання конкурентних переваг та збільшення прибутковості свого виробництва. В ринковій економіці інноваційна діяльність підприємства є найсуттєвішим чинником, який дає змогу підприємству посідати стійкі ринкові позиції і отримувати перевагу над конкурентами в тій галузі, яка є сферою його комерційних інтересів.

На підставі здійсненого аналізу встановлено, що інноваційна діяльність являє собою комплекс заходів (наукових, технологічних, виробничих, організаційних, фінансових та комерційних), які в сукупності приводять до інновацій у вигляді нового або удосконаленого продукту (послуги) чи технології ведення бізнесу.

Ключові слова: *інновації, інноваційна діяльність, інноваційний розвиток, суб'єкт господарювання.*

Постановка проблеми. У сучасному геоекономічному світовому просторі єдиний реальний шлях поступального розвитку будь-якої економіки світу - інновація. Актуальність інноваційної моделі розвитку зумовлюється стрімким зростанням впливу науки та нових технологій на розвиток світової економіки. Нові технології докорінно і в стислі терміни змінюють її структуру.

В сучасному світі запорукою успішного функціонування будь-якого підприємства є його здатність до ведення інноваційної діяльності. Проте, коло підприємств, здатних до повноцінної реалізації програм інноваційного розвитку, є досить обмеженим, враховуючи значний рівень ризику та необхідність значних фінансових витрат, які супроводжують інноваційну діяльність.

Ефективність функціонування підприємств визначається його здатністю до інноваційного розвитку. Інноваційний розвиток стає тим фундаментом, який визначає економічну міць підприємств країни та її перспективи на світовому ринку. Сьогодні є загальновизнаним, що інноваційний розвиток слід сприймати економіко-формулюючим процесом. Інноваційний розвиток притаманний більшості підприємств розвинених країн світу, будучи одночасно і фактором, і наслідком економічного підйому цих країн.

Аналіз досліджень і публікацій. Питання сутнісної характеристики інноваційної діяльності та інновацій досліджували: Антонюк Л.Л., Близнюк Т.П., Волков О.І., Денисенко М.П., Гречан А.П., Йохна М.А., Ілляшенко С.М., Коюда О.П., Колісніченко В.Ф., Полозова Т.В., Тебенко В.М., Федулова Л.І., Й. Шумпетер, С.-С. Кузнець, Г. Менш, Р. Фостер та ін.

Мега статті полягає в аналізі та подальшому розвитку теоретичних підходів щодо визначення економічної сутності понять «інновація» та «інноваційна діяльність».

Виклад основного матеріалу дослідження. Інноваційна діяльність підприємств тісно пов'язана з функціонуванням економіки держави і тому повинна враховувати відповідні законодавчі та інші нормативно-правові акти. Інноваційна діяльність висвітлена в наступних актах: Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» [1]; Закон України «Про інвестиційну діяльність» [2]; Закон України «Про інноваційну діяльність» [3]; акти, що регулюють різноманітні внутрішньо-економічні відносини і передбачають здійснення інноваційної діяльності у сферах підприємницької, фінансової, науково-технічної, інформаційної та

іншої економічної діяльності; акти, які регулюють зовнішньоекономічні відносини та іноземне інвестування тощо.

Трактування поняття «інновація» у Законі України «Про інноваційну діяльність» - це новостворені і (або) вдосконалені конкурентоздатні технології, продукція або послуги, а також організаційно-технічні рішення виробничого, адміністративного, комерційного або іншого характеру, що істотно поліпшують структуру та якість виробництва і (або) соціальної сфери. Інноваційна діяльність – це діяльність, що спрямована на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень та розробок і зумовлює випуск на ринок нових конкурентоздатних товарів і послуг [3].

Вітчизняне законодавство немає узгодженості та єдності щодо визначення аналізованого поняття. У світовій практиці, на відміну від поняття «інноваційна діяльність», викладеного в Законі України, прийнято трактувати визначене поняття більш широко. Під ним розуміють діяльність, спрямовану на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень і розробок для розширення і відновлення номенклатури і поліпшення якості продукції, що випускається (товарів, послуг), удосконалення технологій їх виробництва з наступним впровадженням і ефективною реалізацією на внутрішньому чи зовнішньому ринках. тобто згідно зі світовою практикою інноваційна діяльність спрямована не лише на створення та комерціалізацію інноваційних продуктів (послуг), але і на удосконалення технологій їх виробництва.[4]

Поштовхом до виникнення розвитку теорій інноваційної діяльності була теорія економічного розвитку Йозефа Шумпетера, в якій він вперше вжив термін «інновація» і пояснив роль інновацій в економічному розвитку. Він розробив першу класифікацію інновацій, її використовували до кінця 60-х років ХХ ст., виокремив п'ять типів інновацій:

- 1) виробництво невідомого споживачам нового продукту або продукту з якісно новими властивостями;
- 2) впровадження нового засобу виробництва, в основу якого покладено нове наукове відкриття або новий підхід до комерційного використання продукції;
- 3) освоєння нового ринку збуту певною галуззю промисловості країни, незважаючи на те, існував цей ринок раніше чи ні;
- 4) залучення нових джерел сировини та напівфабрикатів, незалежно від того, існували ці джерела раніше чи ні;
- 5) впровадження нових організаційних форм.

Й. Шумпетер запропонував власну концепцію циклічного розвитку. Причиною довгих хвиль він вважав концентрацію важливих нововведень

в окремих галузях, внаслідок чого кожне базове нововведення спричинює вторинні нововведення, які вдосконалюють уже існуючі продукти (товари), формуючи вторинну хвилю. Шумпетер висловив припущення, що нововведення з'являються в економічній системі не рівномірно, а у вигляді майже одночасно освоєваних поєднаних новацій - кластерів - сукупності базисних нововведень, що визначають технологічний устрій економіки протягом тривалого часу.

Й. Шумпетер розробив класифікацію хвиль, визначивши ключовий фактор кожної хвилі, що дав імпульс її поширенню, і сформував відповідний технологічний устрій:

- 1) 1790-1840 рр. (в її основі - механізація праці в текстильній промисловості);
- 2) 1840-1890 рр. (її виникнення пов'язане з винаходом парового двигуна та розвитком залізничного транспорту);
- 3) 1890-1940 рр. (активізована глобальною електрифікацією та розвитком чорної металургії);
- 4) 1940-1990 рр. (поштовхом був розвиток нафтової промисловості і продуктів органічної хімії).

Сучасні науковці визначили початок 5-ї хвилі у 90-ті роки ХХ ст. Вона пов'язана з розвитком мікроелектроніки і комп'ютерної техніки. Стрімко наближається і 6-та хвиля - хвиля розвитку нано- і біотехнологій.

Принциповим положенням теорії Й. Шумпетера є те, що нове, як правило, не виростає зі старого, а з'являється поряд із ним і витісняє його. Подальший розвиток - це не продовження попереднього, а новий виток, породжений іншими умовами і почасти іншими людьми [5].

Відомий американський економіст, лауреат Нобелівської премії, виходець із України Саймон-Сміт Кузнець (1901-1985) полемізував з Й. Шумпетером щодо причин циклічності економічного розвитку, стверджуючи, що в бажанні підприємців інвестувати принципово нові види техніки чи товари немає ніякої закономірності. На його думку, революційні інновації виникають переважно випадково, під впливом певних зовнішніх обставин (зміни в політиці, економіці, поява нових відкриттів тощо). Тобто, визнаючи існування економічних циклів, він пов'язує їх із циклами інноваційних технологій, наголошуючи водночас на випадковості появи інновацій [5].

Німецький вчений Герхард Менш, аналізуючи показники стану ринку праці і капіталу на початку 70-х років, розпізнав наближення нової економічної кризи, хоча ознак стагнації ще не було. Він назвав її «технологічним патом», тобто закономірною паузою у поступальному розвитку економіки, до того ж такою, що виникає регулярно. Г. Менш зауважив, що кожна країна у певний період свого розвитку опиняється в

кризі, вихід з якої неможливий за наявної техніки, відсутності революційних (базисних) нововведень.

Інноваційні технології Г. Менш поділив на дві групи - базисні (сукупність таких виробничих процесів, які потенційно можуть створювати велику кількість нових робочих місць, що потребують іншої кваліфікації) і поліпшувальні (розкривають усі можливості базисних). Обидві форми інновацій перебувають у постійній конкуренції, яка і спричиняє періодичні S-подібні хвилі, що відповідають циклом Кондратьєва.

Згідно з дослідженнями американського економіста Р. Фостера в процесі переходу від однієї технології до іншої має місце технологічний розрив. Р. Фостер визначав інновацію як засіб конкуренції та отримання прибутку (ефекту, результату). Він вважав, що інновація - «це битва на ринку між новаторами, або тими, хто атакує, тими, хто бажає робити гроші, змінюючи порядок речей, і тими, хто обороняється, захищаючи свої існуючі доходи» [5].

На сучасному етапі інновації класифікують за іншими ознаками.

1. Класифікація за змістом.

Вона дає змогу визначити спрямованість новації і мету, якої буде досягнуто за умов її реалізації. За цією ознакою виокремлюють:

- продуктові інновації, які орієнтовані на виробництво і використання нових (поліпшених) продуктів у сфері виробництва або у сфері споживання, тобто на створення нової споживчої цінності, що приваблює більшу кількість споживачів;
- інновації процесу, тобто нові технології виробництва продукції, організації виробництва і управлінських процесів (дають переваги у витратах, продуктивності, якості);
- ринкові інновації, які відкривають нові сфери застосування продукту або дають змогу реалізувати продукт чи послугу на нових ринках і розширюють межі ринку, на якому працює фірма.

2. Класифікація за ступенем новизни.

Вона сприяє визначенню організаційної форми створення і реалізації інновацій, а також джерел фінансування інноваційного процесу.

За цією ознакою виділяють такі інновації:

- базові (новий спосіб виробництва або раніше невідомий продукт, які започатковують чи дають імпульс розвитку нової галузі). Такі інновації, як правило, створюються спеціалізованими науково-дослідними структурами, потребують великих інвестицій і особливої організаційно-структурної форми управління їх реалізацією - управління інноваційними проектами;
- поліпшувальні (упровадження нових видів виробництв, що реалізують інноваційний потенціал базової інновації; вони дають змогу

поширювати і вдосконалювати базові покоління техніки, створювати нові моделі машин і матеріалів, поліпшувати параметри продукції, що випускається); здійснюються організаціями переважно самостійно, якщо потенціал базової інновації реалізований неповністю; потребують інвестування за рахунок власних джерел, зокрема з фонду технічного розвитку;

- псевдоінновації (інновації, які залучаються фірмами у технологічний процес чи продукт з метою затримання зниження норми прибутку і продовження життєвого циклу товару). Йдеться про зміну дизайну товару, способів його фасування чи пакування для привернення уваги споживача, створення у нього певного емоційного стану; здійснюються ці інновації у процесі оперативного управління інноваційною діяльністю і не потребують значних інвестицій [5].

Проаналізувавши різні погляди вчених-економістів можна дати таке визначення економічної категорії «інновація» - це творчий результат втілення новаторської ідеї у певній предметній субстанції - новому методі, засобі чи заході людської діяльності, використання яких передбачає зміну усталених, звичних способів діяльності; продукті, технології чи послугі, яким властиві нові споживчі якості, що дозволяє розширити ринковий попит і отримати економічний, соціальний, екологічний чи інший ефект [6].

Інноваційна діяльність – вид діяльності, пов'язаний із трансформацією ідей у технологічно нові або вдосконалені продукти або послуги, впроваджені на ринку, у нові вдосконалені технологічні процеси або способи проведення (передачі) послуг, використані в практичній діяльності. Інноваційна діяльність припускає цілий комплекс наукових, технологічних, організаційних, фінансових і комерційних заходів, і саме у своїй сукупності вони приводять до інновацій [7].

Ряд вчених визначають інноваційну діяльність як «діяльність, спрямовану на використання і комерціалізацію результатів наукових досліджень і розробок для розширення і оновлення номенклатури і поліпшення якості продукції (товарів, послуг), вдосконалення технології їх виготовлення з наступним впровадженням і ефективною реалізацією на внутрішньому і зарубіжному ринках» [8].

При цьому інноваційна діяльність розглядається як комплекс наукових, технічних, організаційних, фінансових, комерційних заходів, які у своїй сукупності призводять до здійснення інновації.

Незважаючи на те, що в науковій літературі зустрічається багато різноманітних підходів до визначення інноваційної діяльності в найбільш загальному вигляді розглядають її як вид діяльності, спрямованої на одержання інновацій. Тобто науковий, винахідницький та інші види сфер,

без яких неможлива поява інновацій, не відносяться до інноваційної діяльності.

Таблиця 1

Трактування поняття «інноваційна діяльність» різними авторами

Джерело	Трактування терміну «Інноваційна діяльність»
О.П. Коюда, В.Ф. Колісніченко [8]	Діяльність, спрямована на використання та комерціалізацію наукових, техніко-технологічних досліджень та розробок учасниками інноваційного процесу для випуску та реалізації нових конкурентоспроможних товарів (послуг, робіт), технологій, організації управління, гнучкої структури, механізму прийняття рішень й координації науково-інноваційного процесу.
О.В. Тарасов [9]	Комплекс практичних дій, спрямованих на використання науково-технічних результатів для отримання нових або поліпшення існуючих виробів, технологій, методів управління.
О.Г. Шпикуляк [10]	Такий вид діяльності, який на основі результатів наукових досліджень забезпечує створення принципово нової продукції, нової послуги, в результаті яких з'являється те, чого раніше не було.
Т.П. Близнюк [11]	Складна динамічна система заходів з використання результатів закінчених науково-технічних досліджень, організаційно-економічних розробок або інших науково-технологічних досягнень, яка функціонує під впливом факторів середовища усіх рівнів (зовнішнього та внутрішнього) з метою задоволення мілливного індивідуального попиту і потреб суспільства в цілому в конкурентоспроможній продукції (товарах, роботах, послугах).
О.В. Коваленко [12]	Процес, спрямований на реалізацію результатів закінчених наукових досліджень і розробок або інших науково-технічних досягнень в новий або вдосконалений продукт, реалізований на ринку, в новий або вдосконалений процес, використовуваний в практичній діяльності, а також пов'язані з ними додаткові дослідження і розробки.
Статистичний офіс ОЕСР [13]	Всі наукові, технологічні, організаційні, фінансові та комерційні дії, які дійсно призводять до практичної реалізації інновацій чи задумані з цією метою.
О.М. Файчук, О.В. Файчук [14]	Діяльність, що спрямована на оновлення існуючого, створення і використання нового конкурентоспроможного продукту (товару, технології способу виробництва) з метою кращого задоволення суспільних потреб (підвищення продуктивності праці, якості продукції, зниження її собівартості тощо).

Джерело: сформовано автором на основі [9-14]

Таке трактування звукує рамки даного поняття, так як виключає діяльність, що забезпечує здійснення інновацій, але безпосередньо не ведуть до їх появи. Якщо ті чи інші результати наукової, винахідницької

діяльності не використовуються в даний момент для здійснення інновацій, то це не означає, що вони не будуть затребувані через деякий час [15].

Висновки. Отже, у даному дослідженні проаналізовано наукові погляди різних авторів до визначення понять «інновація» та «інноваційна діяльність». Здійснивши понятійно-термінологічний аналіз даних понять, можна зробити висновок, що «інновація» - це ідея, яка має на меті отримати економічний сенс і бути використана суспільством, нове, удосконалене науково-технічне рішення, що потребує схвалення суспільства через використання його в практичній діяльності. Під «інноваційною діяльністю» слід розуміти ті види діяльності, які зумовлюють і передують процесу здійснення інновацій, який охоплює створення та впровадження нової продукції, нових технологічних процесів і форм організації виробництва, нових процесів управління і розв'язання соціально-економічних завдань з використанням відповідних фінансових інструментів та організаційних структур.

Список літератури:

1. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні» (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2012, № 19-20, ст.166) {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 5460-VI від 16.10.2012, ВВР, 2014, № 2-3, ст.41 № 2031-IX від 01.02.2022, № 2859-IX від 12.01.2023} Документ 3715-VI, чинний, поточна редакція від 05.02.2023, підстава – 2859-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>
2. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18.09.1991 р. № 1561-12 (з чинними змінами та доповненнями) Документ 1560-XII, чинний, поточна редакція – Редакція від 10.10.2022, підстава – 2518-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>
3. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 р. № 40-IV (з чинними змінами та доповненнями) Документ 40-IV, чинний, поточна редакція – Редакція від 31.03.2023, підстава – 2849-IX [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>
4. Захаркін О.О. Інноваційна діяльність підприємства: теоретичний аспект. *Проблеми економіки*. 2013. №4. С.274-280. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pecon_2013_4_36
5. Дудар Т. Г., Мельниченко В. В. Інноваційний менеджмент: навч. посіб. Тернопіль: Економічна думка, 2008. 250 с.
6. Зянько В. В., Спіфанова І. Ю., Зянько В. В. Інноваційна діяльність підприємств та її фінансове забезпечення в умовах трансформаційних змін економіки України: монографія. Вінниця: ВНТУ, 2015. 172 с.

7. Гордієнко С.Г. Інноваційна діяльність: проблеми, сутність, змістовні складові та напрями удосконалення. *Часопис Академії адвокатури України*. 2014. Т. 7. № 2. С. 15–32.

8. Коюда О.П., Єпіфанова І. Ю. Інноваційна діяльність: від оцінки привабливості до інвестиційного забезпечення. Харків: ХНЕУ, 2009. 276 с.

9. Тарасова О.В. Теоретико-методологічні основи інноваційної діяльності підприємств. *Економіка харчової промисловості*. 2012. № 1. С. 37–41.

10. Шпикуляк О.Г., Мазур Г.Ф. Інноваційна діяльність у механізмі стимулювання агропромислового виробництва. *Збірник наукових праць Таврійського державного агротехнологічного університету (економічні науки)*. 2014. № 4. С. 73-77.

11. Близнюк Т.П. Вплив циклічності розвитку економіки на інноваційну діяльність підприємства. Х.: ФОП Александрова К.М., 2008. 352 с.

12. Коваленко О.В. Проблемні аспекти становлення інноваційної системи України в контексті теорії технологічного розвитку. *Ефективна економіка*. 2015. № 3. С. 31.

13. The Eurostat (the Statistical Office of the European Communities) website [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://ec.europa.eu/eurostat>.

14. Файчук О.М., Файчук О.В. Інноваційний процес як рушійна сила економічного зростання. *Бізнес Інформ*. 2013. № 10. С. 66-70.

15. Полозова Т.В., Кривцун Д.Ю. Інноваційна діяльність підприємства та економічна сутність інноваційного процесу. *Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету*. «Економіка і менеджмент». 2015. Вип.12. С. 108-113.

References:

1. Zakon Ukrainy "Pro priorityetni napryamy innovatsiynoyi diyal'nosti v Ukraini" {Iz zminamy, vnesenymy z-hidno iz Zakonamy № 5460-VI vid 16.10.2012, VVR, 2014, № 2-3, 41 st. № 2031-IKH vid 01.02.2022r № 2859-IX vid 12.01.2023} Dokument 3715-VI, chynnyy, chynna redaktsiya - Redaktsiya vid 05.02.2023, pidstava - 2859-IX [Elektronnyy resurs]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3715-17#Text>.

2. Zakon Ukrainy «Pro investytsiynu diyal'nist'» vid 18 veresnya 1991 roku № 1561-12 (z diyuchymy zminamy ta dopovnennyamy) Dokument 1560-KHI, chynnyy, chynna redaktsiya vid 10 zhovtnya 2022 roku, pidstava 2518-KHKH [Elektron]. URL:: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1560-12#Text>.

3. Zakon Ukrainy «Pro innovatsiynu diyal'nist'» vid 04.07.2002 № 40-IV (z chynnymy zminamy ta dopovnennyamy) Dokument 40-IV, chynna, chynna redaktsiya - Redaktsiya vid 31.03.2023, pidstava - 2849-IX [Elektron]. – URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/40-15#Text>.

4. Zakharkin, O.O. (2013). Innovatsiyna diyal'nist' pidpryyemstva: teoretychnyy aspekt. *Problemy ekonomiky*. 2013. № 4. Pp.274-280. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Pekon_2013_4_36.
5. Dudar, T. H., Mel'nychenko, V. V. (2008). Innovatsiynny menezhment: navch. Posibnyk. Ternopil': Ekonomichna dumka.
6. Zyan'ko, V.V., Yepifanova, I.YU., Zyan'ko, V.V. (2015). Innovatsiyna diyal'nist' pidpryyemstv ta yiyi finansove zabezpechennya v umovakh transformatsiynykh zmin v ekonomitsi Ukrainy : monohrafiya. Vinnytsya: VNTU.
7. Hordiyenko, S.H. (2014). Innovatsiyna diyal'nist': problemy, sutnist', zmistovni skladovi ta napryamy vdoskonalennya. *Chasopys Akademiyi advokatury Ukrainy*. V. 7. № 2. Pp. 15–32.
8. Koyuda, O.P., Kolisnychenko, V.F. (2009). Innovatsiyna diyal'nist': vid otsinky pryvablyvosti do investytsiynoyi pidtrymky. Kharkiv : KHNEU.
9. Tarasova, O.V. (2012). Teoretyko-metodolohichni osnovy innovatsiynoyi diyal'nosti pidpryyemstv. *Ekonomika kharchovoyi promyslovosti*. № 1. Pp. 37–41.
10. Shpykulyak, O.H., Mazur, H.F. (2014). Innovatsiyna diyal'nist' u mekhanizmi stymulyuvannya ahropromysloвого vyrobnytstva. *Zbirnyk naukovykh prats' Tavriys'koho derzhavnoho ahrotekhnolohichnoho universytetu* (Ekonomichni nauky). № 4. Pp. 73-77.
11. Blyznyuk, T.P. (2008). Vplyv tsyklichnosti ekonomichnoho rozvytku na innovatsiynu diyal'nist' pidpryyemstva. KH. : FOP Aleksandrova K.M.
12. Kovalenko, O.V. (2015). Problemni aspekty formuvannya innovatsiynoyi systemy Ukrainy v konteksti teorii tekhnolohichnoho rozvytku. *Efektivna ekonomika*. № 3. Pp. 31.
13. Sayt Yevrostatu (Statystychnе byuro Yevropeys'kykh spivtovarystv) [Elektronnyy resurs]. – URL: <http://ec.europa.eu/eurostat>.
14. Faychuk, O.M., Faychuk, O.V. (2013). Innovatsiynny protses yak rushyna sya ekonomichnoho zrostannya. *Biznes Inform*. № 10. Pp. 66-70.
15. Polozova, T.V., Kryvtsun, D.YU. (2015). Innovatsiyna diyal'nist' pidpryyemstva ta ekonomichna sutnist' innovatsiynoho protsesu. *Naukovyy visnyk Mizhnarodnoho humanitarnoho universytetu*. «Ekonomika ta upravlinnya». Vol. 12. Pp. 108-113.

A. Maksiuta

Genesis of the essential characteristics of the “innovation activity” category

The article analyzes scientific views on the definition of the meaning of the concepts of “innovation” and “innovative activity” by domestic and foreign scientists.

The study of domestic and foreign economic literary sources showed that there is no unambiguous definition of the concepts of “innovation” and

"innovative activity". The theoretical aspects of the development of innovation theory and its categorical apparatus are studied.

Innovations at the current stage of economic development are the main means of maintaining the competitiveness of enterprises. Innovative activities of enterprises have a decisive influence on production, as innovations provide the maximum possible progressive influence on production.

Increasing the efficiency of material production and ensuring the competitiveness of products is based on the use of new high-performance equipment and progressive technology, the use of modern organizational forms and economic management methods. Improvement of production is carried out on the basis of innovative activities at various stages of the "science-production" cycle.

The innovative activity of the enterprise is a complex process of creation, use and distribution of innovations in order to obtain competitive advantages and increase the profitability of its production. In a market economy, the enterprise's innovative activity is the most essential factor that enables the enterprise to occupy a stable market position and gain an advantage over competitors in the field that is the sphere of its commercial interests.

Based on the analysis, it was established that innovative activity is a set of activities (scientific, technological, production, organizational, financial and commercial) that collectively lead to innovation in the form of a new or improved product (service) or business technology.

Keywords: *innovations, innovative activity, innovative development, business entity.*

Посилання на статтю

АРА: Maksiuta, A. (2022). Genesis of the essential characteristics of the "innovation activity" category. *Shliakhy pidvyshchennia efektyvnosti budivnytstva v umovakh formuvannia rynkovykh vidnosyn*, 50 (2), 292-302.

ДСТУ: Максютя А.П. Генезис сутнісної характеристики категорії «інноваційна діяльність». *Шляхи підвищення ефективності будівництва в умовах формування ринкових відносин*. 2022. № 50 (2). С. 292-302.